

صبح پنجشنبه

۱۴۰۴/۹/۲۰

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۲۰ آذرماه ۱۴۰۴ (بدف کذاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۷	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۵
۳	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

الگوهای خطی
(مدل سازی و دنباله)
صفحه های ۴۵ تا ۶۰

۱- دامنه تابع مدل ریاضی در چند مورد زیر، زیرمجموعه اعداد طبیعی است؟

الف) سرعت لحظه ای یک اتومبیل در حال حرکت

ب) تعداد گل زده تیم ملی در دوره های مختلف جام جهانی

پ) تعداد لامپ های تولیدی یک کارخانه در هر روز از یک ماه

ت) میزان لیتر بنزین فروخته شده یک پمپ بنزین در هر یک ساعت از یک شبانه روز

(۱) ۱

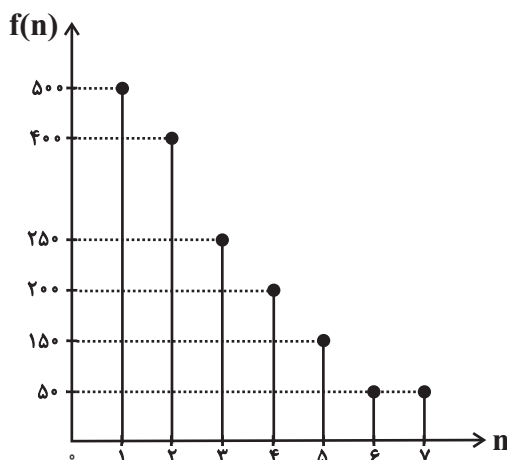
(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۲- نمودار میله ای زیر برای تعداد مسافران سوار شده در هر ایستگاه مترو است. اگر n شماره ایستگاه و $f(n)$ تعداد مسافران سوار شده در ایستگاه n ام

را نشان دهد، ضابطه تابع f کدام است؟

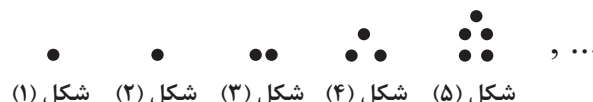
$$f(n) = \begin{cases} 250n & , 1 \leq n \leq 2 \\ 50n & , 3 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (1)$$

$$f(n) = \begin{cases} 400(n+1) & , 1 \leq n \leq 2 \\ 50n + 200 & , 3 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (2)$$

$$f(n) = \begin{cases} 500 - 100n & , 1 \leq n \leq 2 \\ 300 - 50n & , 3 \leq n \leq 5 \\ 50 & , 6 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (3)$$

$$f(n) = \begin{cases} 600 - 100n & , 1 \leq n \leq 2 \\ 400 - 50n & , 3 \leq n \leq 5 \\ 50 & , 6 \leq n \leq 7 \end{cases} \quad (4)$$

۳- با توجه به الگوی بازگشتی زیر که از جمله سوم به بعد برحسب دو جمله قبل نوشته شده، تعداد دایره ها در شکل (۸) برابر کدام است؟

(۴) ۳۴

(۳) ۲۱

(۲) ۲۷

(۱) ۳۷

۴- با توجه به الگوی زیر، جمله چندم از ۶۶ دایره تشکیل شده است؟

(۱) نهم

(۲) دهم

(۳) یازدهم

(۴) دوازدهم

۵- در دنباله اعداد $a_1 = 1$, $a_{n+1} = 2a_n + 1$, جمله ششم کدام است؟

(۴) ۶۳

(۳) ۱۲۷

(۲) ۲۱۷

(۱) ۲۱۵

۶- جمله نهم دنباله اعداد $1, -4, -9, \dots$ چند برابر جمله هشتم دنباله اعداد $1, -\frac{1}{3}, \frac{1}{5}, -\frac{1}{7}, \dots$ است؟

(۱) ۱۲۱۵

(۲) ۱۳۱۵

(۳) $\frac{27}{5}$ (۴) $\frac{27}{10}$

۷- اگر $a_n = \frac{(-2)^{n+1}}{4n+3}$ ، $b_n = n^2 + n$ و $c_n = 2n - 1$ باشند، حاصل $a_3 + b_2 - c_4$ کدام است؟

(۱) $\frac{2}{15}$ (۲) $\frac{1}{15}$ (۳) $\frac{23}{15}$ (۴) $\frac{27}{15}$

۸- اگر جمله‌های $3 - 6k$ و $1 + 3k$ و $2k$ به ترتیب سه جمله متوالی از چپ به راست دنباله فیبوناچی باشند. جمله k ام دنباله فیبوناچی کدام است؟

(۱) ۱۳

(۲) ۸۹

(۳) ۳

(۴) ۵۵

۹- در دنباله $a_n = \begin{cases} 2n - k & , \text{ زوج } n \\ 4n + b & , \text{ فرد } n \end{cases}$ اگر $a_4 = 7$ و $a_7 = 25$ باشند، حاصل $a_3 + a_6$ کدام است؟

(۱) ۱۷

(۲) ۱۸

(۳) ۲۱

(۴) ۲۰

۱۰- اگر $a_{n+1} = \begin{cases} 2a_n & , \text{ فرد } n \\ a_n + n & , \text{ زوج } n \end{cases}$ و $a_7 = 8$ باشد، a_4 کدام است؟

(۱) ۳

(۲) -۳

(۳) ۱

(۴) -۱

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

اختیارات شاعری (۱): زبانی
لفظ‌نشر، تشاد و متناقض‌نما
و کارگاه تعطیل فصل
صفحه‌های ۴۸ تا ۶۵

۱۱- کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های سبکی متن زیر صحیح نیست؟

«باری، چه دردسر بدهم؟ آنقدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته، تا یک فراش قرمزپوش می‌بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد»

- (۱) استفاده از واژه‌های بیگانه
(۲) حضور راوی سوم‌شخص در صحنه داستان
(۳) کاربرد زیاد کنایه در متن
(۴) نثر قابل فهم و هم‌آهنگ با طبیعت زبان

۱۲- تمامی گزینه‌ها به جز گزینه ... مشمول اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» هستند.

- (۱) در این زمانه رفیقی که خالی از خلل است
(۲) مشتاقی و صبوری از حد گذشت یارا
(۳) صاحب‌دلی نماند در این فصل نو بهار
(۴) روز و شبم مونس تویی مونس تویی
صراحی می‌ناب و سفینه غزل است
گر تو شکیب داری، طاقت نماند ما را
الا که عاشق گل و مجروح خار اوست
دام مرا خوش آهویی خوش آهویی

۱۳- نام شاعر کدام بیت در مقابل آن، نادرست است؟

- (۱) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش
(۲) افروختن و سوختن و جامه دریدن
(۳) گفתי به غم بنشین یا از سر جان برخیز
(۴) اینکه گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را
من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (حافظ)
پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت (طالب آملی)
فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم (سعدی)
روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (صائب)

۱۴- کدام بیت فاقد «پارادوکس» و دارای «تضاد» و «لف‌ونشر» است؟

- (۱) سینه باغی است که گلشن شود از خاموشی
(۲) عقل فرمان‌پذیر تکلیف است
(۳) خشنودم از ملامت اغیار و درد هجر
(۴) چو دیدم بی‌نقاب آن عارض و زلف پریشان را
دل چراغی است که روشن شود از خاموشی
عشق سیلاب کفر و ایمان است
آری بلای دوست قرین با ولای اوست
دریدم پرده یک سر کارگاه کفر و ایمان را

۱۵- نوع لفظ‌نشر در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) به یاد قد و رخ و زلف تو چو خاک شویم
(۲) هر که بناگوش و طره تو بکاوید
(۳) به لطف خال و خط از عارفان ربودی دل
(۴) مهی که گر فکند یک نظر به لطف و به خشم
ز خاک ما برمد سنبل و گل و شمشاد
لاله به خروار بُرد و مشک به خرمن
لطیفه‌های عجب زیر دام و دانه توست
شود به سوی ثری و دوپیکر آتش و آب

۱۶- بیت کدام گزینه فاقد اختیار زبانی است؟

- (۱) ور تو گویی چرخ می‌گردد به کار نیک و بد
(۲) به درد و صاف تو را حکم نیست خوش درکش
(۳) بخند بر همه عالم که جای خنده تو راست
(۴) دوست دارم که بپوشی رخ همچون قمرت
- چرخ را جز خدمت خاک تو کاری هست نیست
که هرچه ساقی ما کرد عین الطاف است
که بنده قد و ابروی توست هر کز و راست
تا نبینند چو خورشید به هر بام و درت

۱۷- در کدام بیت «حذف همزه» ضروری است؟

- (۱) بتی این کاه را چون کوه سنگین می‌کند آن گاه
(۲) من نمی‌دانم چه بازی باخت استاد اجل
(۳) ساکن بتخانه‌ای ز خرقه برون آی
(۴) در چنان روز مرا آرزویی خواهد بود
- چه آتش‌ها که در این کوه برپا می‌کنم هر شب
تا حریف دهر کز بازی او شد مات شاه
معتکف کعبه را صلیب نباشد
آرزویی که همی‌دارم اکنون پژمان

۱۸- کدام بیت دارای اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» است؟

- (۱) خمش ای نفس تازی هم بگویم
(۲) بیا بیا که زمانی ز می خراب شویم
(۳) هر کو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز
(۴) دل ویران مرا داد ده ای قاضی عشق
- دوباره لا تقـولی لا تقـولی
مگر رسیم به گنجی در این خراب‌آباد
نقشش به حرام از خود صورتگر چین باشد
که خراج از ده ویران دلم بسته‌ای

۱۹- کدام گزاره، دربارهٔ بیت «به حال خسته قآنی از وفا نظری کن/ بدار حرمت پیران به شکر آن که جوانی» نادرست است؟

- (۱) وزن بیت همسان است.
(۲) دارای حذف همزه و فاقد تغییر کمیت مصوت است.
(۳) یک هجای کشیده مشهود است.
(۴) هم‌وزن مصراع «نظر به غیر تو بر هیچ آفریده نکردم» است.

۲۰- همهٔ ابیات فاقد آرایهٔ «متناقض‌نما» هستند؛ به جز:

- (۱) ما دماغ خشک را از باده گلشن کرده‌ایم
(۲) رتبهٔ ما خاکساران را به چشم کم مبین
(۳) جوهر شمشیر را در پیچ و تاب آورده است
(۴) از فروغ داغ ما چشم سمندر خیره است
- بارها این شمع را از آب روشن کرده‌ایم
خاک‌ها ز افتادگی در چشم دشمن کرده‌ایم
جامهٔ فتحی که ما از زخم بر تن کرده‌ایم
ما چراغ خود ز روی گرم روشن کرده‌ایم

۲۱- در کدام بیت هر دو نوع تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه به بلند و بلند به کوتاه) وجود دارد؟

- (۱) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح
(۲) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان
(۳) صبا وقت سحر بویی ز زلف یار می‌آورد
(۴) هزار آفرین بر می سرخ باد
- ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت
مرا به بندگی خواجه جهان انداخت
دل شوریده ما را به بو در کار می‌آورد
که از روی ما رنگ زردی ببرد

۲۲- به ترتیب وزن و اختیار شاعری زبانی بیت زیر را مشخص کنید؟

«دل را چو لاله از می گلگون شکفته دار
اکنون که لاله پرده برافکند و گل شکفت»

- (۱) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن، حذف همزه
(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
(۳) مستفعّلن مفاعیلن مستفعّل فعل، حذف همزه
(۴) مستفعّل مستفعّل مستفعّل فع، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۲۳- کدام بیت، فاقد آرایه «تضاد» است؟

- (۱) به یک کرشمه که نرگس به خودفروشی کرد
(۲) گهی بر طارم اعلا نشیند
(۳) کرده‌ام توبه به دست صنم باده‌فروش
(۴) اگر ژاله هر قطره‌ای دُر شدی
- فریب چشم تو صد فتنه در جهان انداخت
گهی در پیش پای خود نبیند
که دگر می نخورم بی‌رخ بزم‌آرایی
چو خرمهره بازار از او پر شدی

۲۴- آرایه‌های «تضاد، لف و نشر، تشبیه، تلمیح، پارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

- الف) دعایی گر نمی‌گویی به دشنامی عزیزم کن
ب) روز نو و شام نو باغ نو و دام نو
پ) رسیده‌ام به کمالی که جز انال‌الحق نیست
ت) به عشق زلف و رخت، فارغم ز دیر و حرم
ث) نزد آن کش آتش عشق است در کانون دل
- که گر تلخ است شیرین است از آن لب هرچه فرمایی
هر نفس اندیشه نو نوحوشی و نوغناست
کمال دار برای من کمال‌پرست
که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است
آب حیوان است بی‌قیمت چو یخ در زمهریر

- (۱) ت - ب - پ - الف - ث
(۲) ب - ت - ث - پ - الف
(۳) ت - ب - ث - پ - الف
(۴) ب - ت - الف - پ - ث

۲۵- در چند بیت از ابیات زیر، «تناقض» دیده می‌شود؟

- الف) واعظ از حد می‌برد یا رب برافکن پرده‌اش
ب) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را
ج) ور در سر آن زلف پریشان رَودم دل
د) در آفاق گشاده است ولیکن بسته است
هـ) منال ای دل که در زنجیر زلفش
و) عاشقان را به جز از درد نباشد درمان
ز) گرچه بی‌سامان نماید کار ما سهلش مبین
- تا ببینند اهل عالم کفر پنهان آشکار
دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
از بهر دل خسته پریشان نتوان بود
از سر زلف تو در پای دل ما، زنجیر
همه جمعیت است آشفته‌حالی
دردی درد به دست آر و دوا بازگذار
کاندر این کشور گدایی رشک سلطانی بود

۲۶- ترتیب آرایه‌های «متناقض‌نما، لفونشر مرتب، تضاد، لفونشر مشوش» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- الف) بر گل و ریحان نمی‌خواهم که اندازم نظر
 ب) قربان آن بناگوش و آن برق گوشواره
 ج) ز بندگی شما صدهزارم آزادی است
 د) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت
- تا که باشد زلف و رخسارت گل و ریحان من
 با هم چه خوش نماید این صبح و آن ستاره
 که سلطنت کند آن کو بُود گدای شما
 هستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم

۱) الف، د، ج و ب ۲) ج، ب، الف و د ۳) د، الف، ب و ج ۴) ج، ب، د و الف

۲۷- در کدام بیت اختیارات شاعری «حذف همزه، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» دیده می‌شود؟

- ۱) خیل ریاحین بسی است ما به که روی آوریم
 ۲) سحر دم او شکست رونق گویندگان
 ۳) خاطر خاقانی است مدح گل مصطفی
 ۴) فاخته گفت از نخست مدح شکوفه که نحل
- زین همه شاهی که راست چیست بر تو صواب
 چون دم مرغان صبح نیروی شیران غاب (جنگل)
 زان ز حقش بی‌حساب هست عطا در حساب
 سازد از آن برگ تلخ مایه شیرین لعاب

۲۸- نوع آرایه «لفونشر» در همه ابیات مشترک است؛ به جز:

- ۱) تا خط سبز تو از طرف بناگوش دمید
 ۲) هر که یغما نگرد زلف و خط او گوید
 ۳) در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو
 ۴) هیچ از لب و چشم تو قناعت نتوان کرد
- از پی شام سیاهم سحری پیدا نیست
 در بر دیو سلیمان زره داوود است
 به هواداری آن عارض و قامت برخاست
 یا رب چه نهادند در این شکر و بادام

۲۹- مفهوم مقابل بیت زیر، در کدام گزینه بیان شده است؟

- «شکر ایزد که به اقبال کله‌گوشه گل
 ۱) گذشت موسم غم فصل وصل یار رسید
 ۲) در گلشنی که خرمن گل می‌رود به باد
 ۳) تاراج کرد باد خزان اهل باغ را
 ۴) عمر چون باد بهاری دامن‌افشان می‌رود
- نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد»
 نوای دلکش بلبل به نوبهار رسید
 دل‌بستگی به خار و خس آشیانه چیست؟
 در غنچه رنگ و در بر گل پیرهن نماند
 در میان خار و خس چون گل نخندیدن چرا؟

۳۰- ابیات زیر با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

- «ساحل افتاده گفت: گرچه بسی زیستم
 موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت
 ۱) گر از قفس گریزم کجا روم کجا من؟
 ۲) بگذار که بر شاخه این صبح دلاویز
 ۳) شگفتا از عزیزانی که هم‌آواز من بودند
 ۴) به موج آویز و از ساحل بهره‌یز
- هیچ نه معلوم شد آه که من کیستم
 هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم
 کجا روم که راهی به گلشنی ندانم
 بنشینم و از عشق سرودی بسرایم
 به سوی اوج ویرانی پل پرواز من بودند
 همه دریاست ما را آشیانه

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس چهارم: کنش اجتماعی
درس پنجم: معنای زندگی
صفحه‌های ۳۲ تا ۳۳

۳۱- هریک از عبارات زیر، به ترتیب نشانه کدام مفهوم است؟

- در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.
- سلطه نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.
- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.
- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان

(۱) معنادار بودن کنش - قفس آهنین - سقوط ارزش‌ها - یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

(۲) افول معانی - انسان به مثابه شیء - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها

(۳) معنادار بودن کنش - قفس آهنین - اخلاق‌گریزی - فهم همدلانه کنش‌ها

(۴) رکود اراده‌ها - انسان به مثابه معنا - افول معانی - فهم همدلانه کنش‌ها

۳۲- در رابطه با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی، کدام گزاره با کلمه مقابل آن، تناسب دارد؟

(۱) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.
(سقوط ارزش‌ها)

(۲) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است صرفاً آن را رعایت کنند. (افول معانی)

(۳) با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است. (سقوط ارزش‌ها)

(۴) مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. (رکود اراده‌ها)

۳۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- وبر، تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌داند؛ بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.

- اغلب می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش در جامعه‌شناسی استفاده کرد؛ مانند آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی.

- مسئله معنا درباره برخی پدیده‌های اجتماعی، از جمله کنش‌ها مطرح است.

- لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی- اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌ها است.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۳۴- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) به ترتیب، موضوع، هدف و روش رویکرد تفسیری چیست؟

ب) کدام یک از متفکران اجتماعی مدعی شدند که انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد؟

ج) چه عاملی سبب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟

(۱) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها، معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) -

ویلهم دیلتای و ماکس وبر - خلاق و فعال بودن انسان‌ها

(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)، معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی -

ویلهم دیلتای و آگوست کنت - خلاق و فعال بودن انسان‌ها

(۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها، معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) -

ماکس وبر و آگوست کنت - پیدایش معنای گوناگون

(۴) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)، معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی -

ویلهم دیلتای و ماکس وبر - پیدایش معنای گوناگون

۳۵- کدام گزینه، علت پیدایش عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق از زندگی اجتماعی

- شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- ناتوانی تحلیل کنش انسان، تنها با روش تجربی

(۱) از بین رفتن شور زندگی انسان‌ها - هنجار اجتماعی - پیچیده بودن کنش‌های انسانی

(۲) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌کند - هنجار اجتماعی - پیچیده بودن کنش‌های انسانی

(۳) یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - نظم اجتماعی - روش تجربی توان فهم معنای کنش‌های انسانی را ندارد.

(۴) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - نظم - انسان‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند.

۳۶- در ارتباط با پدیده اعتیاد جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، به ترتیب موضع جامعه‌شناسان تبیینی و جامعه‌شناسان تفسیری چگونه است؟

- (۱) فهم انگیزه جوانان و نوجوانان با استفاده از روش‌های تجربی - پیش‌بینی و کنترل اعتیاد جوانان و نوجوانان به اینترنت
- (۲) مطالعه اعتیاد نوجوانان و جوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای مانند پدیده طبیعی - مطالعه معنای گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای
- (۳) مطالعه گرایش افراطی نوجوانان به بازی‌های رایانه‌ای و فضای مجازی با نگاه از بیرون - فهم انگیزه جوانان و نوجوانان به گرایش افراطی به بازی‌های رایانه‌ای با روش صرفاً تجربی
- (۴) مطالعه اعتیاد نوجوانان و جوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای همانند پدیده طبیعی - فهم معنای استفاده از فضای مجازی و اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و تأیید کنشگران در جهت یاری دادن به آنان

۳۷- رویکردهایی که در پی دستیابی به پاسخ‌های ساده برای چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی‌اند، چه پیامدهایی دارند؟

- (۱) هویت‌زدایی از عوامل اقتصادی - پاسخ‌های قابل پیش‌بینی
- (۲) غفلت از پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی - هویت‌زدایی از عوامل اقتصادی
- (۳) نادیده گرفتن پدیده‌های انسانی - پاسخ‌های قابل پیش‌بینی
- (۴) غفلت از عمق پدیده‌های اجتماعی - هویت‌زدایی از پدیده‌های انسانی

۳۸- علت هر یک از عبارات زیر به ترتیب کدام است؟

- گرفتن شور زندگی از انسان‌ها

- اخلاق‌گریزی

- محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان

- (۱) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی و ... - نادیده گرفتن پیامدهای کنش‌ها
- (۲) تأکید بیش از اندازه دانشمندان بر جامعه‌شناسی تبیینی - نادیده گرفتن معنای کنش - انکار ارزش‌های اخلاقی و عاطفی
- (۳) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری - قابل توضیح نبودن بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و ... - نادیده گرفتن پیامدهای کنش‌ها
- (۴) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - استفاده از روش‌های صرفاً تجربی و انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی و ... - نادیده گرفتن معنای کنش

۳۹- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن معنای کنش در ارتباط است؟

- نظم اجتماعی و خلاقیت، دو بال موفقیت انسان‌ها هستند.

- زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی، خالق نقاشی‌های مدرن انتزاعی.

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما.

- (۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها
- (۲) رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها - افول معانی
- (۳) رکود اراده‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها
- (۴) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها

۴۰- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

- (۱) وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست.
- (۲) عامل قطعی پیچیدگی کنش‌های انسانی، وابستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی و اجتماعی است.
- (۳) پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد.
- (۴) اندیشمندان یک حوزه درباره خودکشی نظرات متفاوت و حتی گاه متعارضی را ابراز کرده‌اند.

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقهعربی (۳)
الوجه النافع والوجه المضر
(قواعد و تمرین‌های درس ۲)
صفحه‌های ۲۵ تا ۳۶

■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۴۱ - ۴۶)

۴۱- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ﴾: مردم (در آغاز) ...

(۱) یک امت واحد بودند و خداوند پیامبران را برانگیخت که بشارت‌دهنده باشند!

(۲) گروهی واحد بودند و خدا رسولان را برای بشارت آن‌ها فرستاد!

(۳) امتی یگانه بودند و خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد!

(۴) یک گروه یگانه بودند و خدا رسولان مژده‌دهنده را فرستاد!

۴۲- «رُبَّمَا تَشَاهِدُ بَعْضَ النَّاسِ عَاجِزِينَ عَنِ إِنْجَازِ عَمَلٍ مَعَهُمْ أَنَّهُمْ يَتَكَلَّمُونَ عَنْ قُدْرَاتِهِمْ كَثِيرًا!»:

(۱) چه بسا مشاهده کنی بعضی مردم را در حالی که از توانایی‌های بسیار خود حرف می‌زنند اما از انجام یک کار ناتوان هستند!

(۲) شاید برخی از مردم را مشاهده کنی حال آنکه از انجام کاری ناتوان‌اند علی‌رغم اینکه آن‌ها بسیار از توانایی‌هایشان حرف می‌زنند!

(۳) ای بسا بعضی از مردم را ببینی درحالی که از به سرانجام رساندن یک کار هم عاجزند بسیار از قدرت‌هایشان سخن می‌گویند!

(۴) احتمالاً برخی مردم را ببینی که یک کار را هم نمی‌توانند انجام دهند، در همان حال آنان بسیار از توانایی‌های خود سخن می‌گویند!

۴۳- «وَاللَّهُ لَوْ أُعْطِيَ الْأَقَالِيمَ السَّبْعَةَ عَلَى أَنْ أَعْصِيَ اللَّهَ فِي نَمْلَةٍ أَسْلُبُهَا جُلْبَ شَعِيرَةٍ مَا فَعَلْتُ!»:

(۱) خداوند اگر سرزمین‌های هفتگانه را به من بدهد، تا حتی در مورد مورچه‌ای که پوست گندمی را برداشته، نافرمانی کنم، انجام نمی‌دادم!

(۲) خداوند اگر اقلیم‌های هفتگانه را به من بدهد، به شرطی که در مورد مورچه‌ای نافرمانی کنم و پوست جو را به زور از آن بگیرم، انجام نخواهم داد!

(۳) به خدا قسم، اگر سرزمین‌های سبعة را به من بدهی تا از خدا نافرمانی کنم و پوست گندمی را به زور از یک مورچه بگیرم، انجام نمی‌دهم!

(۴) به خدا سوگند، اگر سرزمین‌های هفتگانه به من داده می‌شد تا از خداوند دربارهٔ مورچه‌ای نافرمانی کنم و پوست جویی را به زور از آن بگیرم، انجام نمی‌دادم!

۴۴- «أَعْلَمُ أَنَّ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا أَسْوَأُ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ، فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ قُبْحِ الزَّلْزَلِ!»:

(۱) می‌دانم که دنیا و آنچه در آن است، پست‌تر از برگی است که در دهان یک ملخ است، پس از زشتی لغزش‌ها به پروردگار پناه می‌برم!

(۲) بدان که دنیا و هرآنچه در آن هست، از برگی که در دهان ملخ است بدتر است، پس به خداوند از زشتی لغزش پناه می‌برم!

(۳) از زشتی لغزش به خدا پناه می‌برم، زیرا می‌دانم که دنیا و هرچه که در آن یافت شود، بدتر از برگی در دهان ملخ است!

(۴) می‌دانم که دنیا و آنچه که در آن هست، بدتر از برگی در دهان ملخی است، پس از زشتی لغزش به خدا پناه می‌برم!

۴۵- «دانشمندان می‌ترسند که مردم پس از مرگشان آنان را به بدی یاد کنند!»:

(۱) يخاف العلماء أن يتذكّر النَّاسُ بالسَّوءِ بعد موتهم!

(۲) العلماء خائفون من ذكر النَّاسِ السَّيِّئِ بعد الموتهم!

(۳) إِنَّ الْعُلَمَاءَ يَخَافُونَ أَنْ يَذْكُرَهُمُ النَّاسُ بِالسَّوءِ بعد موتهم!

(۴) يخاف العلماء أَنَّ الْآخِرِينَ يَذْكُرُوهُمْ بِالسَّوءِ وَهُمْ مَوْتَى!

۴۶- عین الصحيح:

- (۱) كَانَ وَالِدُهُ قَدْ أَسَسَ مَصْنَعاً لِصِنَاعَةِ تِلْكَ الْمَادَّةِ: پدر و مادرش کارخانه‌ای برای ساختن آن ماده برپا کرده‌اند!
- (۲) شَعَرَ نَوْبِلَ بِالذَّنْبِ وَ خَبِيَةَ الْأَمَلِ: نوبل احساس گناه کرد و ناامید شد!
- (۳) أَقْبَلَ رُؤَسَاءُ الشَّرَكَاتِ عَلَى شِرَاءِ الدِّيْنَامِيْتِ: رئیس‌های شرکت‌ها روی آوردند به خریدن دینامیت.
- (۴) وَ لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ: و سست نشوید و اندوهگین نباشید زیرا که شما برتر هستید!

۴۷- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) عِنْدَ وَقْعِ الْمَصَائِبِ تَذْهَبُ الْعَدَاوَةُ سَرِيعاً! (۲) مُنِعْتُ عَنِ الْمَوَادِّ السُّكَّرِيَّةِ!
- (۳) وَزَقَةُ الزَّيْتُونِ رَمَزُ السَّلَامِ! (۴) نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قُبْحِ الزَّلَلِ!

۴۸- عَيْنِ الْحَالِ تَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

- (۱) مَنْ عَاشَ بِوَجْهَيْنِ فِي الدُّنْيَا مَاتَ وَ هُوَ خَاسِرٌ!
- (۲) وَ لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ!
- (۳) يَجْتَهِدُ الطَّلَابُ فِي آدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ قَانِعِينَ وَ يَشْكُرُونَ مُعَلِّمِيهِمْ!
- (۴) أَنْظِرْنِي إِلَى الْبِنْتَيْنِ الْمَسْرُورَتَيْنِ وَ هُمَا قَامَتَا بِعَمَلٍ عَظِيمٍ فِي هَذِهِ الْجَوْلَةِ!

۴۹- عَيْنِ الْخَبَرِ يُتْرَجَمُ مَاضِياً:

- (۱) لَعَلَّنَا نَشْكُرَ اللَّهَ عَلَى أَنْعَمَ أَعْطَانَا مِنْ كَرَمِهِ!
- (۲) لَيْتَ الْإِنْسَانَ لَا يُجَرَّبَ مَا جَرَّبَهُ الْآخَرُونَ مَرَّاتٍ!
- (۳) أَخَافُ أَنْ يَذْكُرُونِي بِالسَّوِّ وَ هُمْ لَا يَعْرِفُونَنِي جَيِّدًا!
- (۴) مَنْحُ نَوْبِلِ ثَرَوَتِهِ لِشِرَاءِ الْجَوَائِزِ وَ هُوَ يَشْعُرُ بِخَبِيَةِ الْأَمَلِ!

۵۰- عَيْنِ مَا لَيْسَتْ فِيهِ «الْجُمْلَةُ الْحَالِيَّةُ»:

- (۱) فِي الْآيَاتِ الْقُرْآنِيَّةِ قَدْ أَمَرْنَا أَنْ تُنْفَقَ أَمْوَالُنَا وَ هِيَ فَانِيَةٌ!
- (۲) طَبَخْتُ وَالدَّتِي طَعَاماً لِنِزْدَا لِضِيُوفِنَا الْكَرَامِ وَ هُمْ كَانُوا مُسْتَعْجِلِينَ!
- (۳) سَأَلْتُ الْمَدِيرَ عَنْ أَحْدَاثِ طَرِيقِ الْحَيَاةِ وَ الصَّعُوبَاتِ الَّتِي تَوَثَّرَ عَلَيْنَا!
- (۴) يَعُودُ لَاعِبُو فَرِيقِنَا مِنَ الْمَلْعَبِ وَ فَوْزُهُمْ يَضْمَنُ صُعُودَهُمْ إِلَى الْمَرَحَلَةِ التَّالِيَةِ!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

درس پنجم: خدا در فلسفه
(قسمت اول)
درس ششم: خدا در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۲۹ تا ۵۱

۵۱- برای رد کردن برهان مشهور ارسطو در اثبات وجود خدا، اثبات کدام گزاره ضروری است؟

- (۱) هر موجودی در کامل‌ترین درجه وجودی خود قرار دارد.
- (۲) نظم در جهان وجود ندارد، بلکه ما جهان را منظم می‌پنداریم.
- (۳) طبیعت و جهان مادی، نمی‌تواند منشأ غیرمادی داشته باشد.
- (۴) جهان هستی، یکپارچه ثابت است و تغییری در آن نیست.

۵۲- نظرات فلاسفه یونان باستان درباره خدا در کدام گزینه به‌طور صحیح نیامده است؟

- (۱) سقراط و افلاطون هر دو در پی اصلاح اندیشه‌ها درباره خدا بودند.
- (۲) به نظر افلاطون نظم جهان نشان‌دهنده حاکمیت عقل است.
- (۳) اثبات وجود خوب‌ترین و بهترین در یکی از مقدمات برهان ارسطو جای می‌گیرد.
- (۴) هم افلاطون و هم ارسطو به واجب‌الوجود بودن خدا اذعان داشته‌اند.

۵۳- کدام مورد در استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند یافت نمی‌شود؟

- (۱) متناهی‌بودن وجود انسان
- (۲) داشتن تصور از موجودی بی‌نهایت در ذهن
- (۳) نیاز موجود جاودانه به جهانی ماورای دنیای مادی
- (۴) الهامات ادراکی از سوی یک منشأ بیرون از وجود آدمی

۵۴- **نهایی** با توجه به نظر سهروردی، حکیمان ایران باستان پدیده‌های پیرامون خود را چگونه وصف می‌کردند؟

- (۱) بهمن
- (۲) عقول
- (۳) نتیجه اشراق الهی
- (۴) امشاسپندان

۵۵- **نهایی** چرا افلاطون را ابداع‌کننده خدانشناسی فلسفی می‌دانند؟

- (۱) افلاطون تصمیم گرفت تا دیگر خدایان آتنی را نپرستد.
- (۲) خدا در نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن بود.
- (۳) او تصمیم گرفت با دقت فلسفی بیشتری درباره خدا صحبت کند و به تدریج پندارها را اصلاح نماید.
- (۴) افلاطون نخستین فیلسوف یکتاپرست بود.

۵۶- **نهایی** کدام گزینه، از مقدمات برهان فارابی بر اثبات علت‌العلل شمرده نمی‌شود؟

- (۱) فقط در صورتی که علت وجود داشته باشد، معلول هم هست.
- (۲) ممکن است یک علت، در عین حال معلول هم باشد.
- (۳) هر چه واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد.
- (۴) بی‌شک، موجوداتی در جهان وجود دارند.

۵۷- پذیرش کدام گزینه، استدلال فارابی را خدشه‌دار می‌کند؟

- (۱) محال بودن تسلسل علل نامتناهی.
- (۲) امکان موجود بودن بی‌نهایت شیء.
- (۳) وجود موجودی که علت نداشته باشد.
- (۴) ختم نشدن زنجیره علت‌ها به یک معلول.

۵۸- کدام گزینه نمی‌تواند به رابطه عشق و جهان از نظر ابن‌سینا اشاره داشته باشد؟

- (۱) طبایع جز کشش کاری ندانند
- (۲) جهان بی عشق سامانی ندارد
- (۳) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی
- (۴) عشق بشکافد فلک را صد شکاف
- (۵) حکیمان این کشش را عشق خوانند
- (۶) فلک بی میل دورانی ندارد
- (۷) عشق داند که در این دایره سرگردانند
- (۸) عشق لرزاند زمین را از گزاف

۵۹- کدام عبارت درباره بحث‌های معناداری و اثبات وجود خدا نزد فلاسفه مسلمان نادرست است؟

- (۱) معناداری از فواید و لوازم اعتقاد به خدا و فرع بر اثبات وجود خدا است.
- (۲) نشان دادن منشأ گرایش‌های متعالی انسان در گرو اثبات وجود خدا است.
- (۳) پس از افول برهان‌های خدانشناسی، بحث معناداری را مطرح کرده‌اند.
- (۴) پذیرش معناداری مستلزم این است که خدا را غایت و مطلوب هستی بدانیم.

۶۰- «واجب‌الوجود بالذات» از نظر ابن‌سینا موجودی است که ...

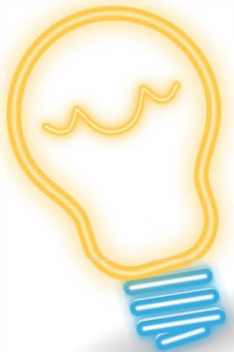
- (۱) ذات او همان وجودش است.
- (۲) وجود واجب، معلول ذات و ماهیت وجود یافته است.
- (۳) علت آن یک ماهیت ضروری در بیرون است.
- (۴) ضرورت وجودش، ذاتی است.

دانشود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشتی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

join us ...

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی (دفتر گذاری)

۲۰ آذر ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پیدآورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	-	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	فاطمه جمالی آرانی	فاطمه جمالی آرانی	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	احسان کلاته‌عربی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	محمد مهدی یعقوبی	امیر حسین کاروین	سجاد حقیقی‌پور
فلسفه دوازدهم	امیر حسین کاروین	امیر حسین کاروین	امیر محمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیر حسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

دامنه مورد (الف) زیرمجموعه‌ای از اعداد حقیقی است.

دامنه مورد (ب) دوره‌های جام جهانی است که زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی است.

دامنه مورد (پ) روزهای ماه است که زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی است.

دامنه مورد (ت) ساعت‌های ۱، ۲، ۳ الی ۲۴ است که زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی است.

بنابراین دامنه ۳ مورد، مجموعه‌ای از اعداد طبیعی است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

۲- گزینه «۴»

(مهمرب بفریانی)

با توجه به نمودار میله‌ای، برای ۲ و ۱ مقدار $f(x)$ از رابطه $1000 - 600n$ و برای ۵ و ۴ مقدار $f(n)$ از رابطه $500 - 400n$ به دست می‌آید و برای ۷ و ۶ مقدار $f(n)$ برابر ۵۰ است.

$$f(1) = 1000 - 600 \times 1 = 400, f(2) = 1000 - 600 \times 2 = -200$$

$$f(3) = 500 - 400 \times 3 = -700, f(4) = 500 - 400 \times 4 = -1500$$

$$f(5) = 500 - 400 \times 5 = -1500, f(6) = f(7) = 50$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۵)

۳- گزینه «۳»

(مهمرب عمیری)

تعداد دایره‌ها نمایان‌گر الگوی فیبوناچی است، بنابراین:

$$a_1 = a_2 = 1, a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$$

$$\Rightarrow 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, \dots \rightarrow a_8 = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۴ تا ۶۰)

۴- گزینه «۳»

(امیررضا ذاکر زاده)

الگوی داده شده را الگوی مثلثی می‌گویند و جمله عمومی آن به صورت

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\frac{n(n+1)}{2} = 66 \Rightarrow n(n+1) = 2 \times 66 = 132 \Rightarrow n = 11$$

$$\Rightarrow n = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۶۰)

۵- گزینه «۴»

(مهمرب زرین‌کفش)

راحل اول: به n مقادیر اعداد طبیعی را داده و چند جمله اول دنباله را پیدا می‌کنیم.

$$n=1 \Rightarrow a_1 = 2a_1 + 1 = 2(1) + 1 = 3$$

$$n=2 \Rightarrow a_2 = 2a_2 + 1 = 2(3) + 1 = 7$$

$$n=3 \Rightarrow a_3 = 2a_3 + 1 = 2(7) + 1 = 15$$

$$n=4 \Rightarrow a_4 = 2a_4 + 1 = 2(15) + 1 = 31$$

$\Rightarrow$ جملات دنباله:

$$1, 3, 7, 15, 31, 63, 127, 255, 511, 1023, 2047, \dots$$

$$\Rightarrow a_6 = 63$$

راحل دوم: جمله عمومی دنباله برابر است با:

$$a_n = 2^n - 1 \Rightarrow a_6 = 64 - 1 = 63$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۶- گزینه «۱»

(نیکو رکامین)

$$-1, -4, -9, \dots \Rightarrow a_n = (-1) \times n^2$$

$$\Rightarrow a_9 = (-1)(9^2) = -81$$

$$1, -\frac{1}{3}, \frac{1}{5}, -\frac{1}{7}, \dots \Rightarrow b_n = \frac{(-1)^{n+1}}{2n-1}$$

$$\Rightarrow b_8 = \frac{-1}{15}$$

$$\Rightarrow \text{نسبت خواسته شده} = \frac{-81}{-\frac{1}{15}} = 81 \times 15 = 1215$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۶)

۷- گزینه «۲»

(مهمرب بفریانی)

$$a_3 = \frac{(-2)^4}{4 \times 3 + 3} = \frac{16}{15}$$

$$b_2 = 2^2 + 2 = 6$$

$$c_4 = 2 \times 4 - 1 = 7$$

$$\Rightarrow a_3 + b_2 - c_4 = \frac{16}{15} + 6 - 7 = \frac{1}{15}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۸- گزینه «۳»

(مهمرب بفریانی)

$$a_{n+2} = a_{n+1} + a_n \Rightarrow 6k - 3 = 2k + 1 + 2k \Rightarrow k = 4$$

جمله چهارم ($k=4$) دنباله فیبوناچی برابر است با:

$$1, 1, 2, 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۶)

۹- گزینه «۴»

(مهمرب بفریانی)

$$a_4 = 7 - \frac{n}{\text{ضابطه بالا}} \rightarrow 2 \times 4 - k = 7 \Rightarrow k = 1$$

$$a_7 = 25 - \frac{n}{\text{ضابطه پایین}} \rightarrow 4 \times 7 + b = 25 \Rightarrow b = -3$$

$$\Rightarrow a_7 + a_6 = (4 \times 3 - 3) + (2 \times 6 - 1) = 9 + 11 = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۹)

۱۰- گزینه «۲»

(مهمرب بفریانی)

$$a_7 = 8 - \frac{6+1=7}{\text{زوج است } n=6} \rightarrow a_7 = a_6 + 6 \Rightarrow 8 = a_6 + 6 \Rightarrow a_6 = 2$$

$$a_6 = 2a_5 \Rightarrow 2 = 2a_5 \Rightarrow a_5 = 1$$

$$\xrightarrow{n=4} a_4 = a_4 + 4 \Rightarrow 1 = a_4 + 4 \Rightarrow a_4 = -3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۵۹)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱- گزینه ۲

(سمیه قان بیللی)

متن صورت سؤال از «چرند و پرند» دهخدا است و اگر بتوان آن را متنی داستانی در نظر گرفت، راوی آن، خود یکی از شخصیت‌های داستان است و در نتیجه نمی‌توان آن را راوی سوم شخص دانست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» واژه بیگانه «ژاندارم» از زبان فرانسوی

گزینه ۳: «۳» کنایه‌های به کار رفته در متن عبارت‌اند از: ما را به این کار واداشت، آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، دلش می‌تپد، رنگش می‌پرد.

گزینه ۴: «۴» دهخدا در چرند و پرند، نثری قابل فهم و هماهنگ با طبیعت زبان به کار می‌برد که در متن مورد نظر نیز این ویژگی‌ها دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۵)

۱۲- گزینه ۳

(شکیبا یمال پور، زرگی)

استفاده از اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» (کسره اضافه) در هجای ششم مصراع دوم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» استفاده از اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در هجای یازدهم مصراع اول و هجای سوم مصراع دوم

گزینه ۲: «۲» استفاده از اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در هجای سوم مصراع اول

گزینه ۴: «۴» استفاده از اختیار «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در هجاهای هفتم و یازدهم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۳- گزینه ۱

(فرهاد علی‌نژاد)

بیت گزینه ۱: «۱» از شاطر عباس صبوخی است. شاعر بقیه ابیات صحیح ذکر شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۴- گزینه ۴

(سیدعلیرضا امیری)

تضاد: کفر و ایمان / لف و نشر: عارض و ایمان / زلف و کفر / بیت فاقد پارادوکس است.

توجه: ایمان در ادب فارسی تصویری روشن و شفاف دارد، ولی کفر کدر و سیاه است، از این باب، پدیده‌های سیاه‌رنگ (مانند مو) به کفر و پدیده‌های سفیدرنگ (مثل چهره) به ایمان تشبیه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» تضاد: روشن و خاموشی / بیت فاقد پارادوکس است، چرا که خاموشی در این بیت معنای سکوت دارد نه تاریکی و تضاد ظاهری «روشن» و «خاموشی» نباید ما را به اشتباه بیندازد. در بدیع معنوی، معنا و مفهوم ملاک است نه ظاهر کلمات. / بیت فاقد لف و نشر است. (سینه به باغ و دل به چراغ تشبیه شده است.)

گزینه ۲: «۲» تضاد: کفر و ایمان، عقل و عشق / بیت فاقد لف و نشر و پارادوکس است.

گزینه ۳: «۳» تضاد: دوست و اغیار / پارادوکس: خشنودم از ملامت اغیار و درد هجر / بیت فاقد لف و نشر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۲)

۱۵- گزینه ۲

(کاظم کاظمی)

نوع لف و نشر در بیت گزینه ۲ مرتب و در دیگر گزینه‌ها مشوش است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» لف‌ها: قد، رخ، زلف ← نشرها: سنبل، گل، شمشاد
۱ ۲ ۳ ۳ ۲ ۱

گزینه ۲: «۲» لف‌ها: بناگوش، طره ← نشرها: لاله، مشک
۲ ۱ ۲ ۱

گزینه ۳: «۳» لف‌ها: خال، خط ← نشرها: دام، دانه
۱ ۲ ۲ ۱

گزینه ۴: «۴» لف‌ها: لطف، خشم ← نشرها: آتش، آب
۱ ۲ ۲ ۱

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۶- گزینه ۴

(سیدعلیرضا امیری)

بیت فاقد اختیار زبانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» در (کار) و (خدمت) و (خاک) اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد.

گزینه ۲: «۲» در (ساقی) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و در (الطاف است) حذف همزه داریم.

گزینه ۳: «۳» در (بنده ی) اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۴)

۱۷- گزینه ۴

(سیدعلیرضا امیری)

همزه آغازین در «داردم اکنون» (گزینه ۴) نباید تلفظ شود، ولی در گزینه «۱» کاملاً برعکس است و باید همزه‌های آغازین در عبارت‌های «این کوه» و «آن‌گاه» تلفظ شوند. در گزینه‌های «۲» و «۳» حذف همزه ضروری نیست، یعنی می‌توان هر دو حالت را درست در نظر گرفت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۱۸- گزینه ۴

(سیدعلیرضا امیری)

در این بیت بنا به ضرورت وزن باید کلمه «قاضی» به شکل «قاضی» خوانده شود. در باقی ابیات هیچ اختیار تغییر کمیت مصوت بلندی مشاهده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۱۹- گزینه ۲

(سیدعلیرضا امیری)

مصوت بلند «ای» در پایان واژه «قآنی» کوتاه تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» وزن بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» است و این وزن دوری یا همسان دولختی است.

گزینه ۳: «۳» «دار» در ابتدای مصراع دوم، کشیده است.

گزینه ۴: «۴» هر دو شعر از وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» پیروی می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۴)

۲۰- گزینه ۱

(عمید مصرئی)

«روشن کردن شمع با آب» تناقض است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۱- گزینه ۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

تقطیع بیت دوم بدین صورت است:

UU / -U - U / -- UU / -U - U
 -- / -UUU / -U - U / -U - U

در پایه آوایی دوم و سوم مصراع دوم، تغییر کمیت‌ها مشخص است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۲۲- گزینه ۱»

(همید مهرنی)

دل	را	چ	لا	ل	از	م	ی	گل	گون	ش	کف	ت	دار
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
اک	نون	ک	لا	ل	پر	د	ب	رف	کن	دُ	گل	ش	کفت

وزن بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» بوده و در کلمه «برافکند» حذف همزه رخ داده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۳»

(وفید رضا زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یک و صد

گزینه «۲»: طارم اعلا و پیش پا

گزینه «۴»: در و خرمهره

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۲۴- گزینه ۲»

(همید مهرنی)

بیت «ب»: تضاد: «روز» و «شام»

بیت «ت»: لف و نشر: لف ۱: دیر، لف ۲: حرم، نشر ۱: کفر، نشر ۲: ایمان

بیت «ث»: تشبیه: آتش عشق - چو یخ در زمهریر

بیت «پ»: تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج و بر دار کردن او

بیت «الف»: پارادوکس: شیرین بودن چیزی که تلخ است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۲۵- گزینه ۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

بیت «ه»: (آشفته‌حالی، آسایش خاطر است.)، بیت «و»: (دردی که درمان است) و بیت «ز»: (سلطانی که به گدایی حسادت می‌کند) تناقض دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۶- گزینه ۴»

(شکیبا یمال پور، دُرکی)

الف) زلف تو مانند ریحان و رخسار تو مانند گل است، برای همین من به گل و ریحان توجهی نمی‌کنم. (لف و نشر مشوش)

ب) بناگوش معشوق مانند صبح درخشان است و گوشواره آن مانند ستاره.

(لف و نشر مرتب)

ج) در بندگی کسی بودن و در عین حال آزادی داشتن / سلطنت کردن در عین گدایی (متناقض‌نما)

د) «نیستم» متضاد «هستم» و «می‌روم» متضاد «تروم» است. (تضاد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

۲۷- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

همزه هنگام تلفظ در واژه «است» حذف می‌شود. مصوت کوتاه «-» در پایان واژه «گل» بلند تلفظ می‌شود و مصوت بلند «ای» در پایان واژه «خاقانی» کوتاه تلفظ می‌شود.

توجه: وزن همه ابیات، «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است و برای دانستن این نکته مهم به قافیه مشترک چهار بیت دقت کنید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حذف همزه: «روی آوریم = رویاآوریم» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «مصوت کوتاه - در واژه بر» فاقد اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

گزینه «۲»: فاقد حذف همزه است / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «مصوت کوتاه - در واژه دم» در مصراع اول / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «او» در واژه نیرو

گزینه «۴»: حذف همزه: «گفت از = گفتَر از»، «سازد از = سازدَر از» و «از آن = آزان» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «مصوت کوتاه - در واژه شکوفه» / فاقد اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

توضیح نکات درسی:

در عبارت‌های «بسی است» و «که راست» حذف همزه دیده نمی‌شود؛ چراکه قبل از همزه، صامت ساکنی نیامده است و این دو عبارت هنگام تلفظ مخفف می‌شوند و این موضوع با اختیار شاعری حذف همزه متفاوت است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۰)

۲۸- گزینه ۲»

(وفید رضا زاده)

نوع لف و نشر در این بیت مشوش و در سایر ابیات از نوع لف و نشر مرتب است. (زلف - زره) (خط - دیو سلیمان)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خط سبز - شام سیاه / بناگوش - سحر

گزینه «۳»: گل - عارض / سرو - قامت

گزینه «۴»: لب - شکر / چشم - بادام

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه ۵۸)

۲۹- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم بیت صورت سؤال «بیان سپری شدن دوران غم و فرارسیدن دوران خوشی» است؛ مفهوم مقابل آن یعنی «فرارسیدن دوران غم و سپری شدن دوران خوشی» در بیت گزینه «۳» بیان شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با بیت صورت سؤال هم‌مفهوم است: بیان سپری شدن دوران غم و ... گزینه «۲»: ناپایداری زندگی دنیوی و توصیه به ترک تعلّق از مادیات بی‌ارزش

گزینه «۴»: ناپایداری عمر و توصیه به اغتنام فرصت

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۳)

۳۰- گزینه ۴»

(سمیه قان‌بیلی)

در این ابیات شاعر معنای حیات و زندگی را زمانی درمی‌یابد که جایگاه مناسب خودش را آنچنان که هست در عالم فهم کند و از تن‌آسایی بپرهیزد، این مفهوم تنها در گزینه «۴» تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۰)

جامعه‌شناسی (۳)

۳۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

در ورای ابهام، رازی وجود دارد که با هنر می‌توان به آن راه یافت ← کنش انسان، معنادار است.

- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان و نیازهای واقعی او دارد. ← قفس آهنین

- پیشرفت‌های چشمگیر جوامع توسعه‌یافته و فراگیرتر شدن بحران‌های زیست‌محیطی و انسانی ← اخلاق‌گریزی

- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان ← فهم همدلانه کنش‌ها
(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۳۲- گزینه «۳»

بررسی سایر عبارات:

گزینه «۱»: رکود اراده‌ها

گزینه «۲»: رکود اراده‌ها

گزینه «۴»: افول معانی

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۳۳- گزینه «۲»

تشریح عبارات نادرست:

- گاهی به‌ندرت می‌توان به‌نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد.

- مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۷ تا ۳۹)

۳۴- گزینه «۱»

(مهم‌مهری یعقوبی)

الف) موضوع: کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

هدف: معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

روش: تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)

ب) ویلهلم دیلتای و ماکس وبر

ج) خلاق و فعال بودن انسان‌ها

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۱)

۳۵- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

علت حذف اراده و خلاقیت ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی

تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد ← نظم انسان‌ها در شرایط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند

← روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۶، ۳۷ و ۴۰)

۳۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

موضوع جامعه‌شناسی تبیینی ← مطالعه اعتیاد نوجوانان و جوانان به اینترنت همانند پدیده طبیعی

موضوع جامعه‌شناسی تفسیری ← مطالعه معنای گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۳۷- گزینه «۴»

(الوه فضری)

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۶)

۳۸- گزینه «۴»

(مبیناسادات تاپیک)

علت گرفتن شور زندگی از انسان‌ها ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی

علت اخلاق‌گریزی ← استفاده از روش‌های تجربی و انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی و ...

علت محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده انسان ← نادیده گرفتن معنای کنش

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۳۹- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌هسینی)

- نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند: رکود اراده‌ها - زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی، خالق نقاشی‌های مدرن انتزاعی: افول معانی

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند: سقوط ارزش‌ها

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۴۰- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌هسینی)

بخشی از پیچیدگی کنش‌های انسانی، به سبب وابستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی، مانند توانایی‌های ذهنی، عاطفی، جسمانی و همچنین ویژگی‌های اجتماعی - فرهنگی مانند تنوع فرهنگ‌ها، خرده فرهنگ‌ها و موقعیت اجتماعی است.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

عربی، زبان قرآن (۳)

۴۱- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیروری)

«كَانَ النَّاسُ»: مردم بودند / «أُمَّةً وَاحِدَةً»: امتی یگانه، یک امت واحد / «بَعَثَ»: فرستاد، برانگیخت / «اللَّهُ»: خداوند / «التَّائِبِينَ»: پیمبران، رسولان / «مُبَشِّرِينَ»: بشارت‌دهنده، مؤده‌دهنده (نقش حال را دارد و تنها در این گزینه به‌درستی ترجمه شده است ← رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۴۲- گزینه ۲

(پرویز میردکی)

«رَبِّمَا»: شاید، چه بسا / «عاجزین»: در حالی که ناتوان‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «انجاز»: انجام دادن / «مع أن»: با اینکه، علی‌رغم اینکه (رد سایر گزینه‌ها) / «كثيراً»: بسیار (دقت کنید «كثيراً» در اینجا یک قید است و نباید به‌صورت صفت برای «قدرات» ترجمه شود. ← رد گزینه ۱) «هم» در گزینه‌های «۳» و «۴» اضافی است و معادلی در عبارت عربی داده‌شده ندارد.

(ترجمه)

۴۳- گزینه ۴

تکته مهم درسی:

(سیده‌میا مؤمنی)

اگر بعد از «لَوْ» فعل ماضی داشته باشیم، فعل را به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌کنیم. «لَوْ أُعْطِيتُ ... مَا فَعَلْتُ»: اگر داده می‌شد ... انجام نمی‌دادم (رد سایر گزینه‌ها) / «أُعْطِيتُ»: (فعل مجهول است) داده می‌شد (رد سایر گزینه‌ها) / ترجمه فعل «مَا فَعَلْتُ» به صورت «انجام نخواهم داد» در گزینه ۲ خطاست، چراکه «لَنْ» در صورت سؤال وجود ندارد. / «جَلَبَ شَعِيرَةً»: (نکره است) پوست جویی (رد گزینه ۲) / «شَعِيرَةً»: جو (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۴۴- گزینه ۴

(امیرحسین شکوری)

«أَعْلَمَ»: می‌دانم (رد گزینه ۲) / «أَسْوَأُ»: بدتر (رد گزینه ۱) / «جَرَادَةٌ»: ملخی (نکره است؛ رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الزَّلْزَلُ»: لغزش (رد گزینه ۱) دقت کنید که ترتیب اجزای جمله، در عبارت گزینه «۳» رعایت نشده است. (ترجمه)

۴۵- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمان‌های)

«دانشمندان می‌ترسند»: العلماء يخافون، يخاف العلماء (رد گزینه ۲) / «مردم»: الناس (رد گزینه ۴) / «پس از مرگشان»: بعد موتهم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «آنان را یاد کنند»: يذكروهم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «به بدی»: بالسوء (رد گزینه ۲)

دقت کنید در بسیاری از جملات می‌توان «إِنَّ» را ترجمه نکرد.

(ترجمه)

۴۶- گزینه ۳

(امسان کلاته عربی)

رد گزینه ۱: «والد پدر» / اگر پیش از فعل ماضی، فعل «كان» بیاید، آن فعل را به صورت ماضی بعید ترجمه می‌کنیم (برپا کرده بودند)

ترجمه درست گزینه «۲»: نوبل احساس گناه و ناامیدی کرد.

رد گزینه «۴»: «وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ» یک جمله حالیه است که به صورت «درحالیکه شما برترید» باید ترجمه گردد نه با کلمه «زیرا».

(ترجمه)

۴۷- گزینه ۴

(امسان کلاته عربی)

در گزینه «۴»، کلمه «الزَّلْزَلُ» باید به صورت (حرف «ز» مفتوح) نوشته شود. (فیسط حرکات)

۴۸- گزینه ۳

(ولی برهی - ابهر)

صورت سؤال، حالی را می‌خواهد که با بقیه متفاوت باشد؛ در گزینه «۳»، حال به صورت مفرد (یک اسم) آمده است و در سایر گزینه‌ها حال به صورت جمله اسمیه و همراه واو حالیه آمده است.

تشریح گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، (هو خاسر) حال است، در گزینه «۲» (أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ) حال است، در گزینه «۳» (قَانِعِينَ) حال مفرد است (به صورت یک اسم آمده است) و واوی که بر سر فعل (يَشْكُرُونَ) آمده است، واو عطف است نه حالیه. در گزینه «۴» نیز (هَمَّا قَامَتَا) حال است.

(حال)

۴۹- گزینه ۴

(سیر مفرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبری را می‌خواهد که به‌صورت ماضی ترجمه شود. در گزینه «۴»، «يَشْعُرُ» یک فعل مضارع است که خبر جمله حالیه واقع شده است، چون قبل از آن در جمله اصلی یک فعل ماضی (منح) آمده، در نتیجه این فعل مضارع، به‌صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. (ماضی + مضارع ← ماضی استمراری) ترجمه عبارت گزینه «۴»: نوبل ثروتش را برای خرید جوایز بخشید درحالی که احساس ناامیدی می‌کرد!

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «تَشْكُرُ»، «لَا يُجَرِّبُ» و «لَا يَعْرِفُونَ» خبر هستند که همگی به شکل مضارع ترجمه می‌شوند.

(حال)

۵۰- گزینه ۳

(آیدین مصطفی زاده)

در این گزینه حال نداریم، «واو» در اینجا برای عطف آمده است. ترجمه عبارت: «از مدیر دربارهٔ اتفاقات مسیر زندگی و سختی‌هایی که بر ما تأثیر می‌گذارند، سؤال شد!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «هی فانیه» جمله حالیه است. ترجمه عبارت: «در آیات قرآنی به ما امر شده است که از اموالمان اتفاق کنیم در حالی که آن‌ها نابودشونده هستند!»

گزینه «۲»: «هم کاناو مُستعجلین» جمله حالیه است. ترجمه عبارت: «مادرم غذای خوشمزه‌ای برای مهمانان گرامیمان پخت درحالی که آنان زود آمده بودند!»

گزینه «۴»: جمله «فوزهم ...» حالیه است. ترجمه عبارت: «بازیکنان تیم ما از ورزشگاه برمی‌گردند در حالی که بُرد آن‌ها، صعودشان به مرحلهٔ بعدی را تضمین می‌کند!»

(حال)

فلسفه دوازدهم

۵۱- گزینه «۴»

(مهمر اقتصاد)

برهان مشهور ارسطو در اثبات وجود خدا، برهان حرکت است. اگر جهان را یک هستی یکپارچه ثابت تلقی کنیم، یعنی وجود حرکت در آن را نفی کرده‌ایم و بنابراین یکی از مقدمات برهان را مخدوش ساخته‌ایم و خود برهان رد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رد برهان کمال است، نه برهان مشهور ارسطو [= برهان حرکت].

گزینه «۲»: در رد برهان نظم است.

گزینه «۳»: ارسطو در استدلال‌های خود به مادی یا غیرمادی بودن خدا اشاره نمی‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۴)

۵۲- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

فقط ارسطو در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، عبارت ضرورتاً موجود (واجب‌الوجود) را بیان می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۵۳- گزینه «۳»

(نیمایم بواهری)

گزینه «۳» مربوط به سخنان کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۵۴- گزینه «۳»

(امیر حسین کاروین)

ایرانیان باستان خداوند را نور هستی می‌دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده‌ها را خلق می‌کند و ظاهر می‌سازد.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۴۱)

۵۵- گزینه «۳»

(پرگل ریمی)

با توجه به شرایط حاکم بر جامعه آتن، افلاطون تصمیم گرفت تا با ابزار فلسفه و استدلال با این عقاید روبرو شود و آن‌ها را اصلاح کند. به همین دلیل است که یکی از افلاطون‌شناسان مشهور می‌گوید: «افلاطون ابداع‌کنندهٔ خداشناسی فلسفی است.»

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۱)

۵۶- گزینه «۳»

(مهمر رضایی‌نقا)

فارابی در برهان علّیت خود در اثبات وجود خداوند، نمی‌گوید که هر چه واقعیت دارد، باید دارای علّتی باشد، بلکه می‌گوید: هر معلولی دارای علّت است. دقت کنید که خداوند واقعیت دارد، اما نیازی به علّت ندارد.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۵۷- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

فارابی بر اساس محال بودن تسلسل علل نامتناهی و لزوم وجود داشتن یک علت‌العلل برای جهان هستی، برهانی ترتیب می‌دهد که یکی از مقدمات آن، همان اصل محال بودن تسلسل علل نامتناهی است؛ بنابراین این اصل، برهان او را بر می‌سازد نه این که خدشه‌دار کند. (رد گزینه «۱») همچنین رسیدن به موجودی که خودش معلول نباشد و زنجیرهٔ علّت‌ها به او ختم بشوند، مطلوب و نتیجهٔ دلخواه فارابی ست و استدلال او را مخدوش نمی‌سازد. (رد گزینه‌های «۳» و «۴») اما اگر بپذیریم که امکان دارد بی‌نهایت موجود به صورت هم‌زمان موجود باشند، در واقع تسلسل علل نامتناهی را تأیید کرده‌ایم و پذیرفته‌ایم که این زنجیرهٔ علّت‌ها ممکن است تا بی‌نهایت ادامه یابد و بی‌نهایت شیء مختلف را به هستی بیاورند و این گزاره از آنجایی که تسلسل علل نامتناهی را تأیید می‌کند، استدلال فارابی را نیز مخدوش می‌کند. (تأیید گزینه «۲»)

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۵۸- گزینه «۳»

(الله خاضلی)

اشعار گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» بیانگر رابطهٔ عشق و جهان هستند و به این موضوع اشاره دارد که به واسطهٔ عشق جهان تغییر و تحول می‌یابد اما گزینه «۳» چنین مفهومی ندارد و صرفاً به تقابل عقل و عشق اشاره دارد.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۴۸)

۵۹- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

فلاسفهٔ مسلمان، در کنار اثبات وجود خدا و اعتقاد به او، به تأثیر این اعتقاد در زندگی انسان و نقش آن در معنابخشی به حیات نیز پرداخته‌اند؛ به عبارت دیگر بحث دربارهٔ معناداری و فواید اعتقاد به خدا هم زمان با بحث دربارهٔ اثبات وجود خدا در جریان بوده و مانند سیر جریان در غرب نبوده که اول برهان‌های خداشناسی سست شده و سپس به‌تدریج به سوی معناداری روی آورده‌اند و یکی جایگزین دیگری نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: فلاسفهٔ مسلمان معناداری را تحت عنوان فواید و لوازم اعتقاد به خدا مطرح کرده‌اند و معناداری را فرع بر اثبات وجود خدا قرار داده‌اند، نه جایگزین آن و معتقدند که بدون اثبات وجود خدا نمی‌توان از معناداری سخن گفت.

گزینه «۴»: فلاسفهٔ مسلمان معتقدند که مهم‌ترین رکن در معناداری، غایتمندی جهان و انسان است و کسی می‌تواند برای انسان و جهان از معناداری سخن بگوید که قبل از آن خدا را اثبات و قبول کرده باشد و او را علاوه بر مبدأ و خالق هستی، غایت و مطلوب هستی نیز قرار داده باشد.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۶۰- گزینه «۴»

(فخرار قاسمی‌نژاد)

از نظر ابن‌سینا واجب‌الوجود بالذات همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت، از ناحیهٔ خود آن ذات است نه از ناحیهٔ یک امر بیرونی.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۳ و ۴۵)